

CITATELJI! Prosim, pogledajte številke poleg naslovov na dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega pomanjkanja cen, potrebujete list Vaše imeti naročnino. Skušajte prej plačano.

No. 103 — Štev.

VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, THURSDAY, MAY 25, 1944 — ČETRTEK, 25. MAJA, 1944

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

VSA POMOČ TITU

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill gleda na Balkan kot pozorišče prihajajoče zmage ter je v poslanski zbornici rekel, da bodo zavezniki odločili, ako bo Nemčiji vzetega kaj ozemlja in da Atlantski čarter, zaveznikov glede nemškega ozemlja ne veže.

CHURCHILL JE ZOPET POHVALIL DELOVANJE OSVOBODILNE FRONTE V JUGOSLAVIJI

“Postaviti nameravamo svetovni red, ki bo opremljen z vsemi potrebnimi sredstvi, da bo preprečil, da bi zopet izbruhnila kakva vojna, ali pa da bi jih bojevitni narodi pripravljali,” je rekel Churchill.

O Atlantskem čarterju je rekel, da bo ostal vodilni napis, ki vsebuje obsežno skupino misli med vsemi silami, ki se sedaj bore proti Nemčiji.

V svojem 85. minut dolgem govoru je Churchill tudi rekel, da upa, da bo Rim obvarovan uničenja.

Oster je bil glede Nemčije in Japonske in rekel, da se morata podati brez vsakega pogoja, da pa bo njune zaveznike mogoče zadelo manjša kazen.

Najbrže je namignil na nevtralnost Turčije, ko je rekel, da se na Balkanu bliža zmaga brez “pomoči kakih novih novincev”.

“Zavezniki so opustili svoje prizadevanje pridobiti si Turčijo,” je rekel, “toda izgleda, da bodo zavezniki zmagali na Balkanu in po celi jugovzhodni Evropi brez Turčije, četudi bi seveda bila pomoč Turčije zelo koristna in bi pospešila zmago.”

Poslanski zbornici je minister Churchill rekel, ko so ji zavezniki dali angleškega in ameriškega orožja v vrednosti \$80.000.000, da so prenehali nagovarjati Turčijo, da bi se pridružila zmagovitim Združenim narodom.

S tem, da je Turčija prenehala pošiljati krom v Nemčijo, je sicer Turčija napravila velikodušno kretnjo, toda zato na mirovni konferenci ne bo imela močnega stališča, kot bi

ga imela, če bi se pridružila zaveznikom.

Poslanski zbornici je tudi povedal, da je od jugoslovanskega kralja Petra prejel sporočilo, da je ministrski predsednik Purić s svojim kabinetom odstopil in da se sestavlja nov kabinet, ki bo podpiral ves dejanski odpor v deželi. To pomeni, — je rekel Churchill, — da bo general Mihajlović izločen iz nove vlade.

Prav posebno pa je nato povdaril: “Naš načrt je, da bo do vse sile Jugoslavije združene pod vojaškim vodstvom maršala Tita, da bodo pregnani Hitlerjevi vpadniki.”

Povedal je tudi, da so zavezniki prenehali pošiljati generalu Mihajloviću orožje, ker se ni bojeval s sovražnikom in da so celo nekateri njegovi podložni častniki barantali z Nemci. Zato pa bo maršal Tito od zaveznikov dobival kar največjo množino orožja in bo “tudi imel svoja osebna vojaška zastopnika v Londonu.”

Da pojasni zavezniško politiko glede Jugoslavije, je minister Churchill rekel:

“Vsa vprašanja o monarhiji, ali republiki, ali levicizmu so popolnoma postranskega pomena.”

In na nekem drugem mestu je rekel:

“Na eni strani podpiramo kralja, na drugi pa komunista. Nikakor pa ne poskušamo vsiljevati posebnih ideologij. Hočemo samo premagati sovražnika, potem pa, v srečnem in treznem miru, bomo pustili, da narod izrazi svojo voljo.”

Amerikanci zavzeli Terracino

V prvih vdarcih na fronti pod Rimom so zavezniki vdrlj 2000 čevljev globoko v nemško utrjeno črto, na glavni fronti v Italiji pa so zavzeli Pico, Lenolo in Terracino, severno od Pontecorvo pa so prebili Hitlerjevo črto in s tanki pridrli do reke Melfe in padec Pontecorvo je samo vprašanje časa.

Blizu obrežja je peta armada dospela do Monte Alto, ki je oddaljena samo 21 milj od mostišča pod Rimom in 29 milj od Minturna.

Associated Press poroča, da so Poljaki zavzeli Piedimonte. Ravno tako tudi poroča, da so Amerikanci presekali Via Appia pod Cisterno, kakor tudi železnico, ki pelje v Rim.

Ofenziva pri Anziu se razteza na dolgi fronti in v splošnem v severovzhodni smeri ter sedaj ogroža važno križišče Cisterno. Na drugem koncu fronte so čete s tanki prekorčili reko Moleto in vjele mnogo Nemcev.

Amerikanci in Angleži, katerim pomagajo aeroplani in bojne ladje so prodrli čez mumska polja in žične ograje, katere so tanki raztrgali na drobne ko-

se. Težavnejše pa je bilo odstraniti mine, ki zelo ovirajo prodiranje, toda ceste in pota so bila dopoldne očiščena, na kar je prišla infanterija.

Včeraj so zavezniki na fronti pod Rimom vjeli 300 Nemcev, odkar pa se je pričela ofenziva, je bilo vjetih 7500 Nemcev. Ujetniki so povedali, da je ura napada prišla nepričakovano.

Bombniki so včeraj ves dan bombardirali razne važne kraje v trikotju Avezzano-Valmontone-Frosionone. Posebno so bombardirali in obstrlevali sovražne konvoje, ki so prevažali vojaštvo in vojni material med obema frontama. — Ena skupina bombnikov je pri Valmontone in Priverno uničila 100 truckov.

Priverno je 19 milj jugovzhodno od Cisterne in samo štiri

KRIM JE BIL HUJŠI KOT DUNKIRK

Šele en teden zatem, ko je padel Sevastopol, je bilo inozmskim poročevalcem dovoljeno obiskati bojišča na Krimu, nekdanje krasno mesto in vojno luko Sevastopol in bojišče na polotoku Kerson, kjer so se Nemci 12. maja zastonj ozirali na morje in čakali na obljudljene ladje, da jih prepeljejo na Rumunsko.

Še teden po popolnem nemškem porazu na Krimu, je bilo polno znakov srditih bojov. — Vseprek so težali razbiti nemški aeroplani, tanki in truki, ki jih je bilo sto in sto. Več sto raznih vozil in topov, ki so bili še porabni, so Rusi vzeli s seboj in jih takoj porabili proti sovražniku. Mnogo mrličev je bilo odstranjenih z obrežja, mnogo pa jih še vedno leži na pesku in v travi.

Nemci so imeli na Krimu strahovite izgube in nek nemški ujetnik je rekel, da je bil Sevastopol strašnejši kot pa Dunkirk leta 1941.

General Sergej Birizov, šef generalnega štaba generala Fedorja I. Tolbutina, ceni nemške in rumunske armade 8. aprila, ko so Rusi pričeli svojo ofenzivo na Krimu, na 200.000 mož, Nemci pa sami priznava, da je štela ta armada 210 tisoč vojakov. Ruski vojni informacijski urad našteva nemške izgube tekom kampanje, ki je trajala en mesec in štiri dni, naslednje: 50.000 mrtvih in 61.587 ujetih.

Po dveh dneh pregledovanja bojišča in okolice Sevastopola, se časnikarski poročevalci niso mogli načuditi, kako so mogli Rusi v treh dneh razbiti utrbe, za katerimi so se v letih 1941 in 1942 držali 250 dni.

Največji poraz na Krimu so Nemci doživeli v Sevastopolu in na polotoku Kersonu, kjer je bilo ujetih 25.000 Nemcev, med njimi general Boehme in Gruener, na bojišču pa je bilo najdeno truplo generalov Kurta in Reinhardta.

Nazorno sliko strašnih prizorov 12. maja je podal 33 let stari polkovnik Aleksander Franz, ki je služil v nemški armadi od leta 1930 in je bil štabni častnik pri 11. infanterijski diviziji, ki je bila zdrobljena, ko so Rusi razbili nemško črto pri Prerekopu 10. aprila.

Z ostanki svoje divizije je Franz zbežal v Sevastopol, kjer

milje od Monte Alto.

Ves dan so padale bombe na Via Casilina, ki je glavna cesta, ki prihaja iz doline Lira in pelje v Rim.

Amerikanci so na glavni fronti zasedli Monte Croce. — Največji uspeh pa je peta armada dosegla z zavzetjem 2750 čevljev visoke gore Monte Alto, ker je v 36 urah napredovala 10 milj v zračni črti.

Ameriške straže so iz Terracine pričele prodirati proti jugozapadu in se bližajo San Felice.

Obenem z armado pri Anziu je pričela ofenzivo tudi osma armada in so Kanadčani prebili Hitlerjevo črto. S pomočjo tankov in artilerije so razbili najmočnejšo utrdbo v črti in pri prvem napadu so vjeli 50 Nemcev.

je razbita nemško - rumunska armada dobila od Hitlerja dvojno povelje, da morajo Sevastopol braniti za vsako ceno. Nemški ujetniki so povedali, da je Hitler odstavil od poveljstva v Sevastopolu generala Augusta Jaenecke-a, ker je rekel, da mesta ni mogoče držati.

Polkovnik Franz je rekel, da je 10. maja prejel sporočilo, da bo njegova armada morala zdržati še 24 ur, ker so se rešilne ladje zakasnile. Franz je svetoval generalu Gruenerju, da pošlje odposlanca, da prosi zaplenitve. Gruener pa je njegov nasvet zavrnil in je govoril o samomoru. Ko po 24 urah ladje še vedno niso prišle, sta se polkovnik Franz in polkovnik Flugard odločila, da se predasta. Vojakom sta naročila, da ležijo na tla in vihrajo z belimi zastavami, ko so se bližali ruski tanki.

“Tekom zadnjih ur našega bivanja na Kersonu je bil naš položaj neizmerno hujši kot pa v Dunkirku,” je zaključil polkovnik Franz.

Rusija zavrnila bolgarsko ponudbo

Kot poroča Joseph M. Levy iz Istanbula, sta dobili Amerika in Anglija tekom sedanjih vojne prvi nepobitni dokaz o politični nedotakljivosti svoje ruske zaveznice.

Sovjetska unija ni hotela Bolgarski obljubiti, da bo po vojni obdržala Makedonijo in Tracijo, četudi bi taka obljuba imela za posledico, da bi na Bolgarskem takoj nastala revolucija proti Nemcem, vsled česar bi postal položaj na Balkanu za Nemce skrajno nevaren. Rusija postavlja načela Združenih narodov in Atlantski čarter nad svoje interese.

Nemci so takoj spočetka vedeli, da se Bolgarska ne bo hotela bojevati z “materjo Rusijo.” Bilo jim je dovolj, da je Bolgarska dala vojaštvo za zasedbo Jugoslavije in Grške, da so mogle nemške divizije na rusko fronto. Tej nemški prošnji je Bolgarska vstregla. Nemci pa nikdar niso pričakovali, da se bo ministrski predsednik Bošilov, ki so ga imeli za zanesljivega kvizlinga, kdaj hotel pogajati z Rusijo in se obrniti proti Nemcem, ako Rusija Bolgarski jamči Makedonijo in Tracijo.

Bolgarska je samo zato ostala toliko časa pri Nemčiji, ker je, ne da bi bila prelila te kaplje krvi, dobila od Hitlerja Makedonijo, Tracijo in Dobružo. Bolgarski narod in 80 odstotkov bolgarske armade bi se hotelo bojevati ob strani Rusije in samo pridobljena ozemlja so zadrževala Bolgare, da niso dvignili revolucije.

Ko se je rdeča armada bližala Bolgarski in ko so zavezniki aeroplani bombardirali So-

5000 AEROPLANOV NAD EVROPO

Okoli 5000 aeroplanov, največ ameriških, je bombardiralo Berlin, Dunaj in Pariz ter letališča in vojaške naprave v okolici v največjem zavezniškem zračnem napadu cele vojne. — Okoli 2000 ameriških bombnikov in napadalnih aeroplanov je napadlo letališča okoli Berlina in Pariza.

Berlin naznanja, da so se bili vroči zračni boji nad Berlinom in nad Baltikom. Letalci, ki so se vrnili iz Francije, so sporočili, da niso zadeli na sovražne aeroplane in da je bil ogenj protizračnih topov slab. V severni Franciji so bila bombardirana štiri letališča.

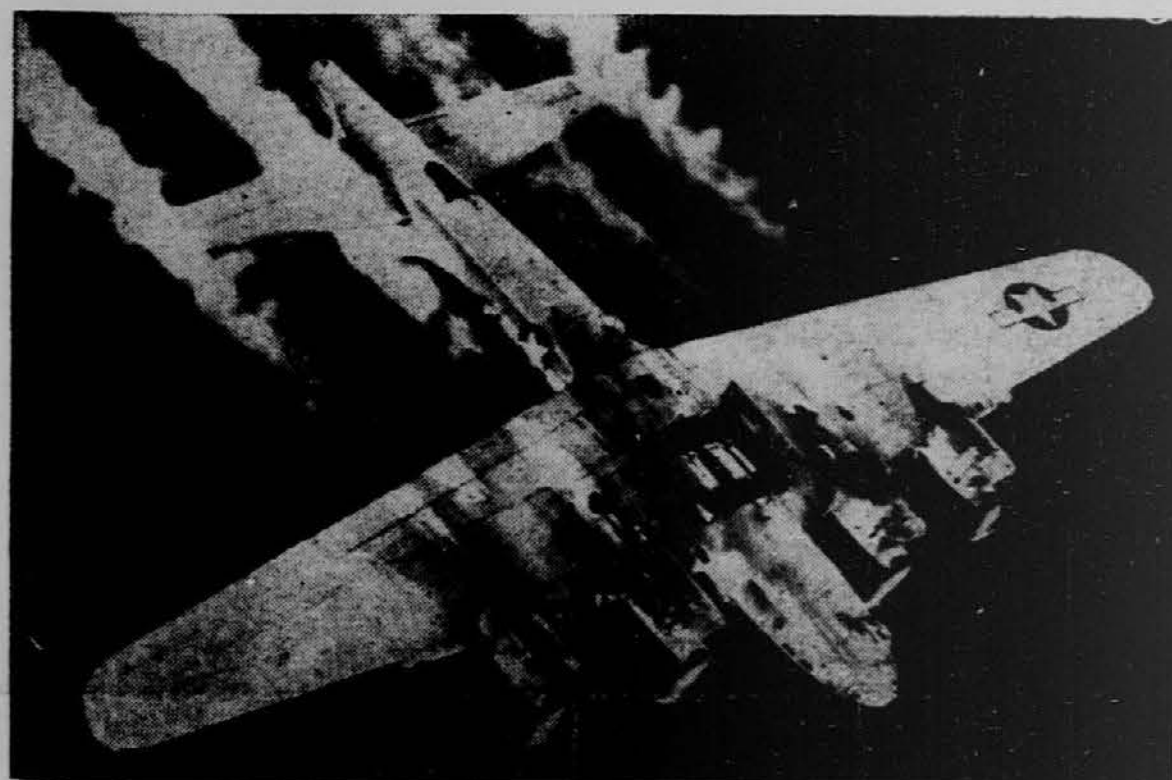
Ameriški bombniki v Italiji so poleteli čez Alpe nad Dunaj in so bombardirali tovarno za aeroplane v Attribersdorfu in druge vojaške važne predmete v bližini. Ameriški bombniki iz Italije so tudi bombardirali vijadukt v Avisio, severno od Trenta na železniški progi, ki pelje čez Brenner in je

poglavitna zveza med Nemčijo in Italijo. Drugi bombniki so napadli Gradec na Štajerskem in Zagreb.

Nobene premembe na ruski fronti

Dnevno vojno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva pravi, da na vzhodni fronti ni nobene premembe, da pa je v tork rdeča armada v manjših bojih uničila ali poškodovala 27 nemških tankov in izstrelila devet aeroplanov.

LETEČE TRDNJAVE NA DELU

Leteča trdnjava, fotografirana v pričetku spuščanja uničujočih bomb na neko vojno tovarno nekje v Nemčiji.

POROČILO IZ FRANCIJE preko ŠVICE

Zurich, Švica, (ONA) — Francoska industrijska produkcija je bila reducirana skoro na polovico od leta 1938, ko se vidi iz prve očitno avtentične statistike objavljene v Franciji od začetka nemške okupacije.

V poročilu, ki je bil objavljen v znanstvenem časopisju, je veliko zadrego nemškimi oblastim, sta dva znana francoska ekonomista izračunala, da je bila produkcija ob koncu leta 1943 manj nego 55% tiste pred petimi leti.

Je zanimajta vredno, da medtem, ko so skupne številke padle, je proizvodov surovin kot premoga, železne rude, svineca in boksita šel višje nego leta 1938. Ti izdelki so najnujnejši nemškemu vojnemu naporu, vendar pa tega ta dva ekonomista nista omenila v svojem poročilu.

Avtorja tega članka sta profesor Laufenburger iz pariške univerze, in profesor Sirol iz Toulouske univerze. Njihovo poročilo je bilo objavljeno v mesečniku “Kontemporarna ekonomska revija”, ki izhaja pod protekijo višjega mini-

stra za industrijo, Jeana Bichellonne-a.

Dejstvo, da so Nemci objavili napad na ta članek, nam daje misliti, da so bile nemške oblasti v zadregi.

Eden teh napadov poiskna osmešiti podatke, češ, saj se nemški statistični biro ni vstanu napraviti statistike o tem predmetu in da so prave številke neznane. Ob istem času, pa so priznali, da je padec v francoski produkciji vzmenirljiv, a to, da se lahko pripiše zavezniški blokadi ne pa nemški okupaciji.

Medtem so pa sodelujoči krogi objavili popolnoma drugačno poročilo o francoski industrijski situaciji. To poročilo, ki je bilo objavljeno od Družbe za ekonomske in socialne publikacije, ki je glasilo francoske Družbe proizvajalcev, kaže jako laskavo sliko francoskega ekonomskega stanja.

To poročilo, katerega pisec je neznan, hvali razumnost francoskih vojnih industrij pod nemškim vodstvom, ter jako hvali, ko govori o zvečanih profitech za francoske industrijale. Vendar pa še to poročilo prizna, da je produkcija za civilno upravo izredno na nizki višini.

TRETJE POVELJE EISENHOWERJA

General Dwight D. Eisenhower je podtalnim armadam v Evropi poslal svoje tretje vpadno povelje. Kot prejšnji dve, je bilo tudi to povelje razglašeno po radio v angleščini in v jezikih zasedenih dežel. V večeršnjem povelju general Eisenhower povdarja, kako velike važnosti je vojaško poizvedovanje. Iz majhnih poročil se

more sestaviti velika slika celotnega položaja. Posebno važno je, da patrioti po zasedenih deželah skušajo dobiti podatke od številu sovražnih čet in njihovi razporedbi. Opominja pa jih: “Sedaj ne storite še ničesar dejanskega, toda ne pozabite, da je natančnost nad vse važna, kadar bodo naše čete potrebovale vaših informacij.”

"GLAS NARODA"
VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignace Hudec, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA ČELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" lahja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

Dopisovanje

Skoro vsako, ki vzame v roke kak slovenski list, bo najprej prebral dopise, kajti vsakogar najbolj zanima, kako žive rojaki po drugih naselbinah. Pogosto ta ali oni v dopisu najde ime kakšnega svojega nekdanjega prijatelja ali celo sorodnika, ki ga že mnogo let ni videl in ničesar vedel o njem, in to ga veseli. Zato vsi čitatelji listov tako radi prebirajo dopise.

Nekateri pa se lotijo še kaj več, kot pa samo pisati dopise. Napišejo cele razprave o tem in onem in včasih so take razprave tudi zelo dolge.

Temu je razprava včas, drugemu zopet ne in čitatelji so razgovorjajo o tem, kaj je pisec v svoji razpravi nameraval povedati. V takem slučaju se pogosto vnamejo razprave ali debate, kajti nekateri se s pišečevimi izvajenji strinjajo, drugi pa so nasprotnega mnenja. In tako pridejo debate.

Nekateri se za take razprave celo tako zanimajo, da hočejo v istem listu, v katerem so brali, povedati tudi svoje mnenje, bodisi pritrdjevalno, bodisi nasprotno.

Take debate pa niso na mestu in noben list ne želi, da se zaradi kakšnega dopisa ali razprave prične kaka debata.

V tem oziru smo tega mnenja: Ker je naš list urejevan na nepristranski podlagi, priobčujemo dopise in spise, če se z njimi strinjamo ali ne, misleč, da naj čitatelji berejo različna mnenja in naj o tem razmišljajo. Naši naročniki so po mišljenju tako različni, kot pri nobenem drugem slovenskem listu, v Ameriki. Vsem hočemo biti pravični in jim dovoliti v listu ne kaj prostora, da povejo svoje mišljenje in mnenje.

Kar se udeležitva tiče, z besedjem priobčimo temeljite razprave o kaki stvari, razprave, ki imajo kaj jedra in imajo tudi trdno podlago. Za take razprave ali spise pa med našimi naseljenici ni mnogo sposobnih ljudi. Kdor hoče pisati kaj takega, mora biti svetovno, to je vsesplošno izobražen in v znanosti temeljito podkovan. Njegovo znanje mora biti v obliki kroga, v čegar notranjosti je poznavanje vsake stvari od vseh strani, ne pa samo od ene strani. Kdor je samo napol poučen o stvari, zavzema tedaj njegovo znanje samo polovico kroga in bo zato mogel o stvari pisati samo enostransko.

In tedaj se oglasi ta ali oni, ki misli drugače, kajti njegovo poznavanje stvari je nastanjeno v drugi polovici kroga. Prične se debate in debatirajo najraje oni, ki imajo znanje samo v eni polovici kroga; kdor pa ima poln krog znanja, se posmehe, misli po svoje in — molči.

Tako smo pred tedni več dni objavljali neko razpravo, ki je prišla iz polovičnega kroga. In nato so pričeli prihajati spisi, ki tudi imajo svoj izvor samo v polovici kroga, v levi ali desni polovici. Hoteli so, da bi v listu pričeli razpravo ali debato.

Tako smo dobili devet strani dolg spis, ki piše nasprotno, kar je pisal pisec razprave. Drugi so nam poslali krajše spise, ki se z mnenjem pisca strinjajo, ali pa so mu nasprotni.

Ali naj sedaj to prerešujemo v listu? Nikakor ne moremo!

Naše mnenje je: dopisnik ali pisec naj pišejo stvarno o življenju v naselbinah in druge take zanimive stvari, razprave pa naj prepuščajo onim, ki so si nabrali znanja polni krog, ne pa samo polovico kroga ali pa še manj.

Pa tudi onim, ki berejo take spise, bi dali nekak nasvet: če se s spisom ne strinjate, pozabite ga in mislite svoje. Vsi ljudje ne morejo enako misliti.

Nikakor pa ne maramo, da bi se v listu vnela kaka debata o spisu ali razpravi kakšnega našega naročnika ali čitatelja. — Želimo vstreti vsem, četudi vemo, da to ni mogoče. Vsi moramo imeti nekotiko potrpljenja eden z drugim.

Iz tega razloga ne bomo objavili nadaljevanja omenjene razprave, kakor tudi ne odmevnih spisov na razpravo.

In za to naj nam ne zameri ne ta, ne oni.

RUSI SE ZAVZEMAJO ZA TITA

V pismu v časopisu "Vojna in delavski razred" odgovarja profesor Korovin akademiku Deržavinu na članek, ki je izšel v prejšnji številki istega časopisa in v katerem slavni zgodovinar stavlja vprašanje, —

"ALI NI PRIŠEL ČAS, DA SE PRETRGAJO ODNOŠAJI Z JUGOSLOVANSKO VLADO V KAIRU"

"Deržavin zasluži pohvalo za podprtje prevažnega vprašanja o zaprekah, stavljenih na pot borbe Narodno-osvobodilne vojske Jugoslavije od strani reakcionarnih krogov grupiranih okoli Jugoslovanske begunske vlade..." piše Korovin.

"Ipak, Deržavinovi konkretni predlogi potrebujejo temeljite opore in definicije. Osamljenost jugoslovanske begunske vlade od naroda, nedemokratski značaj vlade in veliko število nepravilnih akcij, katerih posledice so škodljive vzajemni stvari Zdrženih narodov, so specifične napake Puričeve vlade.

"Podobne napake so lastne tudi drugim begunskim vladam, n. pr. Poljski. V upanju, da Sovjetska vlada prekine odnose z jugoslovansko begunsko vlado, ne moremo, da bi se ne zanimali za mišljenje naših

zaveznikov o tem vprašanju..." Korovin beleži potem različne zavezniske mišljenja napram jugoslovanski vladi v Kairu in zaključuje: "Zdrženi narod jugoslovanskega naroda in moč vodečih sil anti-filiterjske koalicije bodo v stanu zagotoviti ustanovitve na resnično demokratskih načelih sloneče vlade v Jugoslaviji, za katero bo stala Jugoslovanska narodna Osvobodilna vojska, preizkušena v plamenih vojne. Njeni preizkušeni voditelji bi mogli zajamčiti nezlomljivo jedinstvo jugoslovanskih narodov doma in v zamejstvu in odstraniti s pota vse, kar ovira zajedniški stvar osvobodjenja..."

— ZOJSA.

POLJEDELCI NUJNO POTREBUJEJO PROSTOVOLJCE

Poljedelske delavce se nujno potrebuje v raznih državah. Ako se kateri zanima, da to poletje dela na farmi, naj se že sedaj vpiše v VFW.

Poljedelsko ministrstvo je sporočilo Uradu za vojna obvestila, da bo letošnja potreba da delavske prostovoljce dosega svoj višek ob žetvi, posebno za delavce. Posebno zaželeni so lanjski prostovoljci zaradi izkušenj.

Delavci so potrebni za pomoč pri vseh vrstah kmetijskega dela od trgiranja breskev do gojenja kornu. Ženske prostovoljne poljedelke čete so posebno potrebne za sezonsko delo blizu domov — nabiranja zelenjave, spraviljena sena, in trgiranja sadja. Poleg tega je potrebno, da prevzamejo mladence, dekleta in žene v programu kmetijskih prostovoljcev za zmago dela, ki so jih opravliali poprej najeti možje, — molžinja krav in krmljenje živine, oskrba konj, setev in žetev žita.

V tečajih po šolskih urah in ob koncih tedna pripravljajo učence po šolah preko cele države za poljedelsko delo. Iz dosedanjega pregleda napredka VFW se vidi, da je 10 držav dosedaj postavilo v svoj načrt za leto 1944 tudi izobražbo v izvežbanju v poljedelskih strokah. Države so New York, Indiana, New Jersey, Massachusetts, Minnesota, Maine, Wisconsin, Oregon, South Carolina, Virginia.

Ti njeni načrti, ki se bodo izvajali v poljedelskih šolah in preizkuševališčih bodo trajali od 5 dni do treh tednov in bodo obsegali tudi izlete na farme.

Ženske prostovoljne čete bodo v večih državah vežbane dva do štiri tedne, če bodo hotele postati polnovredne moči. Pravilo za žene, ki prevzamejo začasno delo trgiranja sadja in zelenjave je, da se izvežbajo medtem ko delajo.

Kako važni so za poljedelce že izvežbani prostovoljci se razvidi iz dejstva, da mnogi zahtevajo letos zopet svoje lanjske delavce.

Poljedelski prostovoljci imajo plače, ki prevladujejo v okraju.

NESREČE V TOVARNAH ZADRŽUJEJO VOJNO PRODUKCIJO

John M. Fewkes, direktor Oddelka za Zdravje in Zavarovanje industrijskih delavcev pri Odboru Vojne Produkcije je obelodanil, da se vsakega leta v tovarnah pripeti več kot 2,000,000 nesreč.

Gospod Fewkes je pred kratkim podal v Charlestonu pred Odborom Zapadne Virginije za Zavarovanje pregled stanja zdravja v industriji ter tudi poudaril, da je radi nesreč izgubljeno mnogo delavskih ur, in s tem zadržana izdelava mnogih ladij, tankov, pušk in drugih vojnih potrebščin.

Rekel je, da se je z nesrečami izgubilo desetkrat toliko ur kolikor s štrajki. Radi tega so delodajalci kot delavci sprevideli, da je treba čim prej napraviti potrebne korake za zmanjšanje števila nesreč.

Smrti slučajni in nesreče se sedaj dogajajo tako pogosto, da je na leto izgubljeno 270 milijonov delavnih dni. Izgubljen plače, zdravniški stroški, stroški okrog zavarovalnine so 1942 znašali en bilijon dolarjev. Indirektne izgube pa okrog 1,300,000 dolarjev, kar skupaj znaša 2,300,000,000 dolarjev stroškov od nesreč v enem samem letu.

Gospod Fewkes je govoril, da bi se organiziral napor za preprečitev nesreč in zagotavljanje sigurnosti pri delu; rekel je, da je situacija zelo resna, kar je videti po tem, da je od Pearl Harborja število nesrečnih smrtnih slučajev znašalo 37,000 ali pa 7500 več kot je vseh vojnih žrtev na fronti, 210,000 popolnoma pobabljenih in 4,500,000 začasno onespoblih, ali 60-krat število ranjenih in izgubljenih v vojni.

Splošen izgovor, da se si gurnost pri delu v vojni lahko spregleda zaradi tega, da bi delo bilo čim prej opravljeno je g. Fewkes zelo kritiziral. Toda naglasil je, da je skrb za sigurnost ravno tako eden od interesov delavstva kot so plače in delavne prilike. Ker,

ŽIVIZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani

Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

delavce izgubi zdravje, nogo, in kakšenkrat celo življenje. — Nihče pa ne more izračunati denarno škodo, ki jo nesreče nanesejo delavcem in njihovim družinam.

Gospod Fewkes je poudaril, da so spremembe, ki so pred kratkim uvedene pri mobilizaciji mož, zmanjšale število onih pod 26 leti, ki so radi nujnega dela bili oproščeni vojne službe, ter naložile še enkratni pregled stanja vseh mož do 27 leta starosti, bodo še povečale problem pomanjkanja delavskih moči. Toda situacija delavstva bi bila lahko zelo popravljena s tem če bi se zmanjšalo število industrijskih nesreč, ker bi s tem zadržalo okrog 900,000 delavcev v produkciji. Rekel je tudi, da bi se s popravilom nevarnosti in nezavarovanih okoliščin v industriji veliko zmanjšalo število izostankov ter drugih vzrokov zadrževanja produkcije.

Kot primerne industrije, kjer so zdravstvene prilike najslabše in delo najbolj nevarno, ter s tem zmanjšana produkcija, je naštel jeklarne in topilnice, ter dela v lesni industriji.

— FLIS — Common Council.

Pultizerjeva nagrada za vesti o Partizanih

Letošnjo znamenito Pulitzerjevo nagrado za najboljšo izvrševano časniškarsko službo je dobil Daniel de Luce, vojni dopisnik agencije Associated Press, ki je prvi od ameriških dopisnikov obiskal Jugoslavijo. Odsel je tja iz Italije, in biva jo štiri dni med partizani in v štabu Narodno-osvobodilne vojske, napisal prve stvarne članke iz domovine za ameriški tisk.

De Luce je kasneje poskušal biti dodeljen jugoslovanski narodni osvobodilni vojski kot redni dopisnik za ameriški tisk, pa se mu ta namera ni posrečila, ker mu je zaveznika vrhovna komanda v Italiji proč njo odbila.

— Zojsa.

Angleški

Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—

Naročite pri:

SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

RAZGLEDNİK

ZAPOsLENOST EVROPSKIH NARODOV PRED SEDANJO VOJNO

Splošno znani ruski pisatelj, Ilja Ebrenburg, je povodom majske slavnosti v Moskvi govoril o "Vstajenju Evrope", ki ni več daleč. Toda predno je zamogel govoriti o tem vstajenju in odrešenju Evrope, je seveda moral opisati — smrt Evrope. Ta del njegovega govora je bil upravljen izborni, kajti povedal je vsem evropskim narodom pravo resnico v naslednjih stavkih:

"Francosje so tedaj izdelovali razne dišave in svilo; pisali so tudi pesmi; izvažali vino v inozemstvo in gradili muzeje ter se medsebojno pripravili glede bodočnosti. Istodobno pa so onstran reke Rone, nemške divizije že korakale na svoja mesta za pričetek vojne.

"Angleži so se medsebojno pripravili radi raznih zakonskih predlogov; igrali so tudi "criquet" in dremali v naslanjačih raznih klubov. Istodobno so pa Nemci onstran Severnega morja gradili podmornice.

"Čehoslovenci so okraševali svoja nova domovja, gradili šole, tiskali koledarje za hišne gospodinjice, itd. — Istodobno so pa bili nemški tanki že razpostavljeni ob meji te nesrečne dežele.

"Nizozemci so vzgajali tulpe in druge cvetke. — dočim so Nemci podučevali svoje vojaštvo v rabi letalnih padal.

"Pastirji v jugoslovanskih gorovjih so opazovali zvezde ter brojili svoje ovce; in Nemci so istodobno brojili svoja letalstva in bombnike.

"Norvežani so mirno spali ob svojih fjordih, toda kljub temu Nemci niso pozabili Norvežanov.

"Danci so poslali svoje vojaštvo domov in tem povodom vsemu svetu naznanili, češ: "Mi smo miroljubno ljudstvo, in sicer tako miroljubno, da vojaštva sploh ne potrebujemo." Nemci so se pri vsem tem smejali — kajti Danska jim je bila potrebna.

Koment je nepotreben, kajti stari Ilja je povedal resnico.

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO ... SADIJERSTVO ... POLJEDELSTVO

The Garden ENCycloPEDIA

Cena knjige:

\$3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

Skoro 1400 strani —

750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE, novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCikLOPEDJA ZA DOMAČO POTREBO! Ni visokih besed — vse je jasno, razloženo, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Vremenski prerok umrl

V West Sayville, L. I., New York, je minuli teden umrl kapitan Jacob Kwak, najstarejši med ribiči ostrig na Long Islandu, N. Y. Umrl je kljub temu, da se je dneвно zdravil z juho iz ostrig, in sicer vsled ostarelosti, kajti bilo mu je 81 let.

Znan je bil po vsem Long Islandskem obrežju in sicer vsled tega, ker je vedno prorokoval kako bo prihodnja zima. To je vedno dognal po globokosti peska, v katerega se pričelkom zime zarijejo ostrige.

"Ubogi konj"

Vsako se še spominja našega pokojnega predsednika William Howard Tafta, ki je bil izredno rejen in težen, tako da se je temu celo sam noreval, kadar je bil dobre volje.

Nekoč, ko se je mudil na Filipinskem otočju, je večkrat izdelal na daljše izlete severno od glavnega mesta Manile in nekega dne je o tem brzojavil tedanjem državnemu tajniku Rootu: "Danes sem več ur jezdil po okoliščini mesta in se prav dobro počutim."

In državni tajnik Root, mu je takoj brzojavno odgovoril in ga vprašal:

"Kako se počuti vaš konj?"

Črna borza prodaja rayon za nylon

"Pazite na najlon!" nogavice, ki jih prodajalci na črni borzi prodajajo po 5 dolarjev ali več za par, opozarja Urad za upravljanje cen. Možno je, da sploh ni "najlon". OPA pravi, da je to največkrat samo prozoren rayon, ki ga lahko povsod kupite po \$1.75.

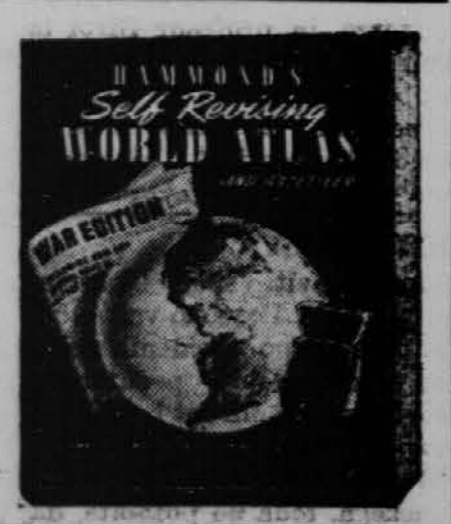
OPA navaja slučaj nekega moža, ki je ponujal v Memphis, Tenn., takozvane "najlon" nogavice po 70 dolarjev ducat, vsaka nogavica z napisom "najlon" in označena z dobro znanim trgovskim imenom. Neka nogavica se poslala v preizkuševalno laboratorije in so dognali, da so iz rayona. Enake ponaredbe "najlon" so našli v drugih krajih.

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Dopisov brez podpisa in oznake ne prištevamo. Dopolni na desni strani številke naj bodo v našem uradu najkasneje v uradih jutraj.

Vesti iz slovenskih nasebina

Dopisov se nam vedno dobrodošli, ker nam dajejo vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki tako radi med seboj pogovarjajo.

ZAKASNELO PISMO IZ BELE KRAJINE

Neka rojakinja v Brooklynu je od svojega brata te dni prejela pismo, ki je bilo pisano 4. marca 1944 in se glasi:

V začetku svojega pisanja Te najprej lepo pozdravljam in upam da si še živa. Če boš to pismo dobila, se boš začudila. Najprej Ti poročam svojo žalost, da mi je moj edini sin padel. Nam je tako težko in skoraj vsa Slovenija je uničena. Kakih 150 je do sedaj pri nas mrtvih, a kaj še bo popaljeno. — Strašna revščina. — Mi še nismo lačni, ali nekateri so tako, da se jih Bog usmili. Tukaj so partizani, v Kočevju so še Nemci. To se kolje stalno. Aeroplani nas obpijajo z bombami vsak dan. Največ se skrivamo po grmovju mi in živina. Malo nas bo ostalo. Kaj bo še z nami. — Nemci ropajo, koder gredo. — Vsač čas smo pripravljene be-

ZBOROVANJE ZOAJŠ V AKRON, OHIO

Združeni odbor Ameriških južnih Slovanov v Akronu, Barbertonu in okolici, vabi vse Srbe, Hrvate, Slovence in Mace-donce na veliki Narodni Shod, kateri se vrši v torek, dne 30. maja, 1944 v Perkins School Auditorium na West Exchange in Bowers Street, Akron, Ohio, dva bloka severno od Main St. — Začetek shoda bo ob 7.30 zv.

Lokalni odbor je povabil iz glavnega urada v New Yorku ljudi, kateri vodijo Združeni Odbor Ameriških Južnih Slovanov, kateri s pomočjo dobro poznane slovenskega pisatelja g. Louisa Adamiča že leto dni poživljeno deluje in poroča v javnosti Amerikancem o imenitni borbi našega naroda v Jugoslaviji pod vodstvom matične Tita in njegove Osvobodilne vlade.

CITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo in ravnatoko tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopisovanje, lahko gredo upravništvu na roke a tem, da imajo vedno, če le mogoče, vna prejšnjo naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravništvu nepotrebne stroške?

Šel bi k partizanom

Tukaj vam pošiljam naročnino za celo leto \$7.—, ker se mi list prav dopade. Najrajši berem Titova poročila, kako dobro pobija in tepe te nemške zelene "hudice". Da bi bil jaz mlajši v letih, bi mu šel precej pomagati. Mene skrbi, da večkrat premišlujem, kaj se bo zgodilo z našo lepo Jugoslavijo. Jaz pravim, če jo Rusija in Amerika ne boste rešili, drugi jo ne bodo.

Sedaj pa želim Tebi "Glas Naroda" mnogo novih naročnikov in da bi še mnogo let izhajal, ker ta list je eden najboljših v Ameriki.

S pozdravom

Anton Bevec
Milwaukee, Wis.

JOS. P. GRAHEK PREMINUL V CADILLAC, MICH.

Čitateljem "G. N." naznaja, da ste izgubili dobrega prijatelja, ki ste ga poznali ali tukaj, ali pa še doma v Jugoslaviji. To je Joseph P. Grahek, ki je bil zvest čitatelj in naročnik "G. N." dolgo vrsto let. — Pokojni je bil človek, ki so ga vsi radi imeli, stari in mladi. Bil je prijatelj, kateri ne bo nikdar pozabljen.

Joseph P. Grahek je umrl 23. aprila v Little Traverse bolnišnici v Petosky, Mich., za bronhijalno pljučnico po dvadenski bolezni.

Rojen je bil v Petrovi vasi pri Črnomlju in je prišel v to deželo v starosti 22 let. Šel je najprej v Calumet, kjer je delal v bakrenem rudniku 13 let. Nato se je s svojo družino preselil v Cadillac, Mich. Delal je pri St. Johns Table Factory, dokler ni pred dvema letoma šel v pokoj. Bil je član ABZ, št. 139 in je bil tajnik društva skoro 14 let.

Joseph P. Grahek zapušča soprogo Mary Grahek, pet sinov: Joseph B. Grahek, Rudolf in Ralph Grahek v Cadillac, Michigan, John Grahek v Wyandotte, Mich. in P. Fr. Frank Grahek v Camp Hoan, Cal. ter hčer Mrs. Dan Postotnik v Cadillac, Mich. Hči Mary je umrla pred 13 leti. Njegov naj-

PRIREDITEV SLOVENSKE ŠOLE V BROOKLYNU

Kot je bilo že poročano, se naši soljarji pripravljajo, da podajo v nedeljo, 28. maja, ob peti uri popoldne, program, s katerim bo za to leto zaključena Slovenska šola v naši nasebini.

Apeliramo na naše rojake in rojakinje, da se skušajo v čim večjem številu udeležiti prireditve naših učencev in učenk ter jim s tem dati veselje do nadaljevanja šole ko pride jesen.

Naša prireditev bo popolnoma to, kar označuje naslov programa: "Pomladna prireditev", v kateri bodo nastopili naši soljarji kot otroci in mladinci, ki se na pomlad rada poda na sprehode v zeleni gozd. Naša dekleta bodo priselala v gozd in zapela po dekliško tisto naredno popevko, ki pravi: "Po polju že rožice cvetijo" in pa ono, "Delaj, delaj dekle pučje". Tako bodo zapele, kot smo zapele dekleta doma, ko smo šle na nedeljske sprehode.

Mlada dekletca (Medvedove sestre) bodo tudi zapele mišeno pesmico, Miss Josephine Peschel bo tekoma izgovorila zapela tri lepe slovenske pesmi. Ona zapoje kot že precej izvečbana in talentirana pevka, zato bo njeno petje k igri veliko pridovalo. Pesem vseh igralcev in igralke bo tudi zadonela po "gozdu" in med petjem pa so seveda vpletene rimane kitice o pomladni lepoti, o verici, ki izginja med vejicam in o zvončkah, o maju, malinah, itd. Čisto vzgredna slika vseskozi. Mišnost te predstave bodo povečale narodne noše deklice in odraslih deklet, potem evetje in zelenice

KONCERT "PREŠERNA" V PITTSBURGHU, PA.

V nedeljo, 28. maja ob sedmi uri zvečer bo pevsko društvo "Prešerna" zopet nam podalo par uric razvedrila v obliki slovenske pesmi. Prijatelji, udeležimo se! Kot sem videla iz programa, da bo res nekaj nebeško lepega prikloplo iz mladih dekliških, ženskih in še par fantovskih grl. Lepše in milejše bodo melodije pesmi, ako jim bomo napolnili dvorano. Saj le na način jim izrazimo priznanje za njih trud. Po koncertu bo tudi ples. Marty Kukovcih in njegovi "muzikantje" bodo poskrbeli, da se boste lahko prav pošteno spotili. Ej, kdo pa nebi plesal, kadar Martin zagode!

Madirsko društvo "Prešerna" bo zopet začelo z vajami v juniju. Sedaj imajo malo počitnic, oziroma ne počitnic, pač pa kampanjo za več pevcev in pevk. Starši pošljite svoje otroke, kadar se bodo zopet začele vaje. To se razume, da, ako ne bo mladinskega "Prešerna", posiljal tudi starejšega ne bo. Za to pa nikakor ne smemo dopustiti. Mladina se ne bo učila samo petja. Sedaj imajo v načrtu tudi godbo, telovadbo in še več drugih idej primerne mladini. Bo zelo interesantno in v dobrobit mladine.

Upam, da se vidimo v Slovenskem Domu na 57th Street v nebrajnem številu na 28. maja. — Pozdrav vsem

Mary Skerlong, Pittsburgh, Pa.

OD PODRUŽNICE 56 SANS, V MILWAUKEE-U

Dne 30. maja poteče eno leto, odkar je bila ustanovljena naša podružnica št. 56 SANS. Eno leto odkar so se zavedli Slovence v Milwaukee okraju oprizeli dela, da tudi oni pomagajo našim ljudem v starem kraju do boljše bodočnosti in pravične vladavine. Naše delo in prizadevanje v moralnem in gnetnem oziru pa ni niti kaplja napram njihovemu trpljenju. Zato ne odnehamo z našim delom, temveč pomagajmo in stojmo na strani borecev, kateri zastavljajo svoja življenja v herojskem boju za osvoboditev izpod tiranije. Njihove žrtve so ogromne in trpljenje je grozno, vse to pa doprinasajo v dosego resnične demokracije.

Pomagajmo jim, privoščimo jim to, kar sami sebi želimo.

Prostovoljne prispevke že vedno zbiramo, ker pa nimamo nabiralec, ki bi vsakega posebej obiskali in ker je nasebina dokaj obsežna, zato se naprošajo vsi oni, ki se niso niti prispeli v ta namen in nameravate prispevati, da pošljete svoj prispevek podružnici, ali pa pridite na sejo naše podružnice.

Seje se vršijo vsako 4. nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v Šostaričevi dvorani. Če to storite, boste izvršili svojo narodno dolžnost in vest vam ne bo očitala, da niste položili svojega daru svobodi na oltar, kadar je bila pomoč najbolj potrebna.

Naj pripomnim, da je med nami precej rojakov, ki so v ta namen darovali dokaj lepe svote in to po dvakrat, nekateri celo trikrat, in ti so z malo izjemo navadni delavci in delavke. Ti se resnično zavedajo, kaj so fašistične horde in belogardistične pijavke, teptali in sesali kri našemu narodu že stoletja.

V nedeljo dne 28. maja se bo vršila "kartna" zabava, igralo

NAŠI ZASTOPNIKI

- California: San Francisco, Jacob Laushin*
- Colorado: Pueblo, Peter Cuzig; Walsenburg, M. J. Bajuk*
- Indiana: Indianapolis, Fr. Markich
- Illinois: Chicago, Joseph Bevcik*; Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleve-ro in Illinois); Joliet, Jennie Bambich; La Salle, J. Spellich; Mascoutah, Martin Dolenc; North Chicago in Waukegan, Math Waršek
- Michigan: Detroit, L. Plankar*
- Minnesota: Chisholm, J. Lukantich; Ely, Jos. J. Peschel; John Teran, Ely, Minn.; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel
- Montana: Roundup, M. M. Panlan
- Nebraska: Omaha, P. Broderick
- New York: Gowanda, Karl Strnisha*; Little Falls, Frank Masle*; Worcester, Peter Rado*
- Ohio: Barberton, Frank Troha*; Cleveland, Anton Bohac, Charles Karlinger*, Jacob Resnik; Grand, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Krim; Youngstown, Anton Kikelj
- Oregon: Oregon City, J. Koblar
- Pennsylvania: Bessemer, John Jevnikar; Conemaugh, J. Brezovec*; Coverdale in okolici, Jos. Paternel Export, Louis Supancic*; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamln*, Frank Blodnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Joseph Kerf; Imperial, Vence Paleich; Johnstown, John Polantz*; Krayn, Ant. Tančelj; Luzerne, Frank Bulloch; Midway, John Zust*
- Pittsburgh in okolici, Philip Pruga; Steelton, A. Hren; Turle Creek, Fr. Schltzer*; West Newton, Joseph Jovan
- Wisconsin: Milwaukee, West Allis, Frank Skok*; Sheboygan, Anton Kolar
- Wyoming: Rock Springs, Louis Tanchar*; Diamondville, Joe Rollich; *Zastopniki, ki imajo poleg imena * so upravičeni obiskati tudi druge nasebine v njih okraju, kjer je kaj naših rojakov nasebinih.

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA
AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA
:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::
ELY, MINNESOTA
KI IMA
25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE
DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši nasebini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour
V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja
Howard Fast-a
Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"
Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloza teh knjizic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znanke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$2.50
STANE SEDAJ 2.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Bojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno da se poslužujejo —

UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(42)

Srce beračev zatrepeče. "Gospodična," reče, "smem vas vprašati le še nekaj!" ... Vaša mati ... je-li tudi na pristavi?"

"Ah ne. Z mojo materjo je kakor z Lucilo. Tudi nje ni sem nikdar poznala; umrla je, ko sem prišla na svet."

Kako čudno vse to zveni! — misli si berač. Potem pri stavi glasno: "Takrat je bil star čvrst služabnik na pristavi. Pierre Rouvenat mu je bilo ime. Ali še živi?"

"Gotovo. In tudi nima veselja, da bi še umrl. On mi je boter."

"Ah! Pierre Rouvenat je vaš boter? ..."

"Da. In če boste kdaj potrebovali najboljšega, najpristnejšega, najdobrotnejšega moža, potem se obrnite do njega. Česar koli ga poprosite, bode vam dal, samo če je stvar pravična. O, moj boter je najboljši človek na svetu! On živi zmerom le za druge. Oh, ti moj Bog, kako ga jaz rada imam! ... Le žalosten je večkrat. In tedaj moram tudi jaz jokati. In on me ima tudi tako rad! Časih se mi dozdeva — ni ti to čudno? — da ga bolj ljubim kakor svojega očeta. To pač ni lepo, ki prihaja sem? To je on. To je moj boter. Izvestno sem mu izostala predolgo, in skrbi ga zame. Z Bogom! Ne pozabite in pridite na pristavo. Povedati mi morate, če sem vam res prinesla srečo!"

To reši mlada deklica odhiti. Hipee pozneje je bila v naročju Rouvenatove.

"Kdo li je bil človek, s komur si govorila?" povpraša. "Tisti ni od tukaj. Prihaja od daleč, kakor mi je pravil."

"Pravilno ni, s komursibodi kramljati, Blanche."

"Si li jezen?"

"Ne. Dajem ti samo dober svet. Dosti zlih ljudi je na svetu."

"Tisti tam pa je dober. In tako star, tako ubog, tako nesrečen! Dala sem mu svoj denar."

"To si storila prav."

"Ste-li zopet dobri z mano, gospod boter?"

"Da in poljubiti vas hočem, gospodična Dobrota!"

4.

Stari berač se zopet počasi napoti ob bregu proti Civryu. Misli je na Blancheo. "Ne!" vikne sam tja predse. "Ne, to ni mogoče. Ljubezni ta orok ne more biti hči Mellierova. V devetnajstem letu, je pravi. Pred devetnajstim leti pa Mellier ni bil oženjen. Ne, njegova hči ni. Pa imenuje ga vendar svojega očeta. Pierre Rouvenat je njen boter. Ne utegne li biti hči Lucilina? Njena mati je umrla pri porodu in Lucila je izginila. Da, da, tako je: hči Lucilina je. In Lucila je mrtva."

In berač koraka dalje, še hitreje, nego li prej. Ugledavši kraj Civry — se prične ustavljati. Bilo mu je, kakor da ga izpreletava nenaden strah. Jame drhteti, ko zagleda vrh topolov cerkveni zvonik, težko diše ter bilo je, kakor bi zatiral jok. Kmalu pa se osreči in pride do prvih hiš v kraju. Kmetje so gledali za njim s pragov. Ne da bi se za to kaj menil, prehodi vas do konea. Pred hišico, kjer je nekdanji bival volčki ubijalec s svojo ženo, se ustavi. Palica mu pade iz rok. Hišica je bila le še razvalina, groblja ...

Pierre Rouvenat je bil na korist deklici, ki jej je bil boter, prodal vsa opravila v hišici. Za hišico samo pa se ni našel noben kupec, dasi so ceno že v drugo bili znižali. Saj je v njej Genevieve umrla v obupu in v njej je bival svoj čas ubijalec! Ali ni tu moralo strašiti? — Tako je sčasoma vihar odnesel streho, dež malto, sneg inmrz zidovje, in tako je tekot let postala borna zapuščenca hišica podrtina.

Berač zmedeno pogledava okrog sebe. Ni videl nobenega človeka. Priplazi se okoli zidovja. Vse je bilo razpalo, bruna so bila segnila. Berač zastoe. Stopi skozi okno v razpokano notranjost. Poskoči na sipino in prod. Čez gnila bruna stopi v drugo sobo. Kaj je upal najti? Nič. Hotel je le — pogledati. Zidajci pade na kolena, pokrije si obraz z rokami ter zastoe kakor otrok.

Nato skoči pokoncu. "O, vse moram izvedeti?" zamrmra. Že je hotel iti, ko mu pride misel. Potiplje na steno. Pri-pogne se. Na nekem mestu de: "Tu je. Če bom potreboval stvar, hočem zopet priti."

Potem zapusti razvaline ter stopa zopet v vas. Takrat se ustavi pri hišah.

"Miloščine prosim!" deje pri prvih vratih, kjer je predla stara žena. Imel je pri tem pravi tožeči beraški glas. Stara vzdigne glavo, kolo se ustavi.

"Sem ne prihajate prav," reče žena. "Jaz sem gotovo starejša od vas in jedva imamo toliko, kolikor potrebujem. Pojdite k bogatim."

"Tako sem truden Ali bi mi dovolili, da sedem ter se spočijem?"

"Tega vam ne morem odreči, stari."

On sede. Kolo se zopet zavrti. Pri njegovem rahlem brnjenju reče stara: "Ste li iz tega kraja?"

"Ne. Prihajam sem, saj veste, koliko sveta obhodi ubog, star berač!"

"Potem gotovo nimate rodbine?"

"O Bog, ne. Staraga tovariša bi pač še imel, če bi le-ta živel. Bil je iz teh krajev doma. Saj se temu kraju pravi Civry, kajne?"

VABILO NA POJEDINO IN PLES

v soboto zvečer, 27. maja, 1944

SE VRŠI

POJEDINA S PLESOM

V SLOVENSKEM DOMU na 36 DANUBE STREET
LITTLE FALLS, N. Y.

pod okriljem

Slovenskega Doma

Uljudo se vabi vse Slovence iz mesta in okolice, da se po možnosti udeležijo te prireditve. — Za ples bo igral tujakinski orkester.

Pričetek ob 8 uri zvečer.

VSTOPNINA za odrasle \$1.—, za otroke 50 centov, davek vključen. ZA DOBRO POSTREŽBO BO PRESKRBLJENO.

NA SVIDEENJE V SOBOTO ZVEČER!

Frank Masle, tajnik.

"Da, da! — Nu, in ta tovariš je bil v Civryu? — Tako?"
"Jaz sem namreč prej bil vojak, služil sem v Afriki. Pri polku sva se bila spoznala. Da, če stari še živi, izvestno mi odmeri prostorček za počitek v svoji hišici. Saj sem mu nekdanji tudi rešil življenje."

"Kako se li zove vaš tovariš?"

"Jean Renaud."

Kolo se mahom ustavi.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Domača fronta

Zvezna vlada je v Washingtonu in po drugih krajih postavila več uradov, ki dajejo prebivalstvu razne informacije in navodila, kaj je v vojnem času treba delati in tudi žrtvovati, in kaj je treba vedeti, da bo čimprej dobljena zmaga. — Take informacije in navodila objavljamo pod naslovom "Domača Fronta".

Pojasnijo o točkah za mešano sadje

Kupci naj sedaj pazijo na okus ko kupujejo sadne marmelade, opozarja Urad za upravo cen. Ceno točk v marmeladi, sestavljeni iz različnih sadežev se ravna vedno po tistem sadežu, ki je najvišji po točkah. Na primer: sestava jagod in grozdja ima veljavo točk za jagode, ki znaša 16 točk za funt, namesto veljavo grozdja dveh točk za funt grozdja. Sestava racijoniranega sadeža z neracijoniranim in veljavo točk racijoniranega sadeža. Z drugimi besedami kombinacija marmelade citronove oranže, ki ni racijonirana in česen, ki ima osem točk za funt, zahteva osem točk.

Penicilin za civiliste

Penicilin, novo in čudovito zdravilo, bo na razpolago v najbližji bodočnosti v omejenih količinah za civiliste, oznanja Uprava za vojno produkcijo. — Zdravilo bo razdeljeno med tisoč osrednjih bolnic, ki se bodo morale ozirati na potrebo ostalih bolnic.

WFA pravi, da lahko prihranite 15 centov pri dolarju za hrano

Ali hočete prihraniti 15 centov pri vsakem dolarju, ki ga izdate za hrano? Uprava za vojno živila trdi, da je lahko in enostavno. Pazite, da porabite vsako trohico živeža, ki ga kupite, vstevši vse vrščke (pesno listje) in lupine. Teh 15 centov predstavlja 15 procentov živeža, ki je zavržen v ameriških gospodinjstvih vsako leto, in če vaš račun znaša samo 10 dolarjev na teden, se to pravi, da bi vi lahko prihranili vsaj 75 dolarjev na leto, dovolj za nakup sto dolarnega bonda.

Urad za javno zdravje razpisuje štipendije

Ker je sedanjia in bodoča potreba po izobraženih zdravstvenih učiteljih v šolah, občinskih, krajevnih, državnih in federalnih zdravstvenih oddelkih velika, razpisuje Državni urad za javno zdravje štipendije za dovršeno delo v zdravstveni izobrazbi.

Vsote bodo razdeljene za jensko dobo 1944. Žene, ki so državljanke Združenih držav, stare od 19 do 40 let, ki imajo B. S. od priznanega collega ali univerze lahko zaprosijo zanjo.

Prosilke morajo dobro obvladati angleščino, izobrazbo fizičnih in bioloških znanosti, sociologiji in vzgojni psihologiji. Poleg tega pa morajo biti zmogljive, da uspešno sodelujejo z ljudmi. Formularji za prošnjo se dobijo pri "Surgeon General U. S. Public Health Service, Washington, D. C." — Prošnjam je treba priložiti prepis pričeval iz college in majhno fotografijo in ne smejo biti uposlane kasneje kot 1. avgusta 1944.

Seznami točk na tekočem

Od sedaj naprej bodo seznamni o veljavi točk za razna živila razobesena v trgovinah nosila tudi ime meseca za katerega so bili izdani. Po Uradu za upravo cen bo to izboljšanje prejšnjih seznamov, ker bo kupovalka na prvi pogled razvidela če je seznam za veljavo točk veljaven za tekočo dobo. Prejšnji sezname so nosili samo številke. V dodatek bo na

konec teh seznamov navedba vseh stvari, ki so bile brez točk trideset dni ali več.

Avtomobilski plašči bodo na razpolago za ljudi, ki imajo "B" ali "C" knjižice

Vsi "B" in "C" motoristi imajo sedaj pravico do novih avtomobilskih plaščev, pravi Urad za upravo cen, in motoristi, ki imajo "A" knjižice bodo lahko dobili preostale razbije avtomobilske plašče. Ta zadnja zaloga je seveda zelo majhna in bo razdeljena po potrebi.

WPB o ženskih plaščih

Ravni ženski plašči dolgi od 33 do 36 inčev lahko dobijo nolinijo. Uprava vojne produkcije je popustila pri svojih omejitvah in plašči imajo biti sedaj izdelani z istim razmahom kakor ga imajo plašči, ki se prilijejo. Dolge in kratke ženske hlače, in hlače za smučanje se bodo bolj varno prilagale bočkom, ker ista določba dovoljuje, da smejo imeti zanjke za pasove.

Novice iz Washingtona

Urad za vojna obvestila javlja, da se bo začel konec maja podnevalni tečaj s posredovanjem posameznih agencij Varnostnega odbora s sodelovanjem nacionalnih glavnih odborov. Tečaj ima namen, da predoči milijonu prostovoljnih delavk USO važnost vojaške moččnosti.

Zavedati se morajo veljave navidezne nevažnih drobcev vojaških vest, ki tvorijo sovražnikov inteligenčni sistem "drobec in kosov". Snov za te tečaj je poudarja potreba za navednost, da se take informacije ne prenašajo prosto v USO klubih.

Poljedelsko ministrstvo sporoča, da je program Uprave za vojno pridelavo preprečil zastoj mlečnega proizvodnje.

Letos bo od 1200 do 1300 delavcev prepeljanih iz Jamaice na delo kjer vlada pomanjkanje delavcev, pravijo v Poljedelskem ministrstvu.

Uprava za vojno produkcijo prerokuje, da bo več ko 700,000 delavcev potrebnih v tvornicah za konzerviranje.

Po Upravi za vojno produkcijo, ameriški letalci zbijajo povprečno tri nemška letala na pet japonskih za vsako izgubljeno ameriško letalo.

"Operetni Festival uspešno vzporen. — Izstana kupčija za vaš denar." — Howard Barnes, Herald Tribune

Zvečer od torka do nedelje 7:00 do 12:00. Popoldne Sr. Sob. in Ned. 5:00, \$1, in \$1.50 in 20% davka. Naročila po pošti izvršena N. Y. CITY CENTER, 131 W. 55th St. MAYOR LA GUARDIA, predsednik.

Prošnje za kurilno olje morajo biti poslani junija

Enostavne prošnje za drugoletne odmerke kurilnega olja bodo ponovno poslani vsem odjemalcem v začetku junija, je dejal Chester Bowles iz Urada za upravo cen ta teden, ko je oznanil podrobnosti o programu za racijoniranje drugoletnega olja.

"Nam je zelo veliko na tem, da odjemalci vrnejo te izpolnjene pole krajevnim odborom za upravo cen in racijoniranja sedem dni po prejemu", je dejal Bowles. "Če se te pole vrnejo v nekaj dneh se jih bodo odbori mogli lotiti takoj ter izdajati kupone za odmerke že 1. julija."

Zgodnja izdaja bo olajšala skladišne razmere ter dovolila, da bodo odjemalci napolnili svoje tanke med poletjem in v zgodnji jeseni, ko trgovčevi kamjeni in druga prevozna sredstva niso zelo zavzeta."

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakin še ni član tega društva, naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančno pojasnila. V nesreči se šele pozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

TEKOM 32 LETNEGA POSLOVANJA je društvo izplačalo \$11,200. smrtnine in \$18,822. bolnine in ima v blagajni z 31. decembrom, 1943 \$17,459.23.

Naloženi denar je: \$ 8,320.00 U. S. Savings Bonds
\$ 5,000.00 Defense Bonds
\$ 4,139.23 naložen v banka

Skupno: \$17,459.23

Odbor za leto 1944:

Predsednik: MIHAIL UREK
82 Weirfield St.,
Brooklyn, N. Y.

Tajnik: JOSEPH POGACHNIK
580 Liberty Avenue
Williston Park, L. I.

Podpredsed: ANDREJ IVANSEK

Zapisnikar: ANTONY CVETKOVICH
352 Seneca Avenue
Brooklyn, N. Y.

Nadzorniki:

I. FRED VELEPEC
7225 — 67th Place
Glendale, L. I.

II. VINKO ZALOKAR
71-09 69th Street
Glendale, L. I.

III. JOHN YURKAS
405 Himrod Street, Brooklyn, N. Y.

Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.

Društvo zbora vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali
Spisal Damir Felgel

2 Kreutzerjeva sonata
Spisal L. N. Tolstoj

3 Andrej Ternovc
Spisal Ivan Albrecht

6 Preganjanje indijanskih misijonarjev
Spisal Josip Spillman

8 Pravljice
Zapisal H. Majar

10 Dedek je pravil
Spisal Jutij Slapčak

12 Frank Baron Trenk
Po raznih virih napisal Gjuro Panduric

14 Pravljice in pripovedke za mladino
Spisal Silvester Košutnik

15 Suneški invalid
Spisal Silvester Košutnik

17 Vojnimir ali poganstvo in krst
Spisal Josip Ogrinec

13 Pariški zlatar
Poslovenil Silvester K.

18 Mladim srcem
Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Moško

Podprite vpadi!

19 Student naj bo
Spisal Fr. S. Finžgar

22 Balade in romance
Spisal A. Aškerc

23 Zbrani spisi za mladino
Spisal Engelbert Gangl

24 Andersonove pripovedke za mladino
Priredila Utva

25 Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja)
L. Skupoli

26 Denar
Dr. Karl Engle — Poslovenil Dr. Albin Ogris

35 Praški Judek
Spillmannova povest — Prev. Josip Vole

36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio

38 Tončkove sanje na Miklavžev večer
(Igra) — J. Erbenčnik F. Roje

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omejitve, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.

28 Magda
(Igra) — Alojzij Remeč

29 Peterčkovice poslednje sanje
(Igra) — Pavel Golin

30 Potopljivi zvon
(Igra) — Gerhart Hauptmann

31 Revizor
(Igra) — Nikolaj Vasiljevič

32 Spodobni ljudje
(Igra) — L. Lipovce

33 Črne maske
(Igra) — L. Andrejev

34 Antingone
(Igra) — Poslovenil C. Golar

Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!

36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio

38 Tončkove sanje na Miklavžev večer
(Igra) — J. Erbenčnik F. Roje